

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**Wielką zabawę
czas zacząć

str. 2

GMINA SKRWILNOZnowu groźnie
w Urszulewie

str. 3

GMINA WĄPIELSKAdepci strażackiego
fachu

str. 5

GMINA RYPINStrażacy z Kowalk
najlepsi

str. 8

CZWARTEK
23 CZERWCA 2022

ISSN: 2544-8935

2,49 zł
w tym 5% VAT

nr 25/2022 (354)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO****Okazali serce Basi****GMINA RYPIN** ➤ Dzięki wielu ludziom dobrej woli udało się zebrać środki na zakup specjalnej platformy wibracyjnej, która wesprze rehabilitację małej Basi. Dziewczynka cierpi na wrodzoną łamliwość kości

Historia Basi jest doskonale znana naszym Czytelnikom. Opisywaliśmy ją na łamach CRY kilkakrotnie. Mała mieszkanka gminy Rypin cierpi na wrodzoną łamliwość kości. Basia ma za sobą m.in. operacje umieszczenia w jej kościach udowych teleskopowych prętów, które mają za zadanie zapobiec deformacji tychże kości i je ustabilizować. Obecnie dziewczynka jest pod stałą opieką poradni rehabilitacyjnej, okulistycznej, audiologicznej, kardiologicznej, ale pomimo tego jest bardzo pogodna i uśmiechnięta.

W rozmowie z naszym tygodnikiem, w październiku ubiegłego roku, mama Basi przyznała, że pomocna w leczeniu byłaby platforma wibracyjna

Galileo. Niestety zakup specjalistycznego sprzętu przekraczał możliwości finansowe rodziców dziewczynki. Z pomocą przyszli ludzie dobrej woli. Dzięki ich dobroci i hojności udało się zebrać potrzebną kwotę. Do przekazania symbolicznego czeku doszło podczas spotkania z mieszkańcami wsi, które odbyło się w sobotę 18 czerwca.

– Serdecznie dziękujemy za zaangażowanie oraz wielkie serce włożone w zbiórkę dla naszej córeczki. Otrzymane od Państwa środki ułatwią Baśce dalsze kosztowne leczenie i rehabilitację. W tak trudnej dla nas sytuacji podzieliliście się tym co posiadacie, by wspomóc naszą córeczkę. To piękny i szlachetny gest – uważają rodzice Basi.

Wśród darczyńców znaleźli się: Anna Gembicka – podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wioletta Kandziak – dyrektor wykonawczy ds. kadr w PKN Orlen, Adam Krzemiński oraz pracownicy firmy Damix, Mariusz Wilczyński – wiceprezes Zakładu Drogowo-Budowlanego S.C., Daniel Nowak – prezes Stowarzyszenia Otoczenia Przedsiębiorców Pro-Biznes, Jerzy Kuczmarski – prezes Trimco Sp. z o.o., Sylwester Śmigiel – dyrektor generalny Gaspolu, Grzegorz Janzen – dyrektor sprzedaży Gaspolu, Rafał Zglinicki – prezes Biogazowni Rypin, Piotr Boniecki – prezes Biura Obrotu Nieruchomościami „Peters”. Darczyńcy otrzymali m.in. przepiękne bukiety kwiatów, które ufundowała kwiatarnia „Róża” z Rypina.

Nad całością zbiórki czuwało Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej. Warto też dodać, że strażacy ochotnicy z terenu gminy Rypin już wcześniej odpowiedzieli na apel o pomoc dla małej Basi. Ich nieocenione wsparcie sprawiło, że rodzice dziewczynki mogli pokryć część kosztów związanych z jej rehabilitacją.

Tekst i fot. (AdWo)

Gmina Rypin**Wszyscy
za wójtem**

Wójt gminy Rypin Janusz Tyburski uzyskał absolutorium z tytułu wykonania ubiegłorocznego budżetu. Radni nie mieli zastrzeżeń do działalności wójtów – absolutorium zostało udzielone jednogłośnie.

Głosowanie poprzedziło sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy Rypin za 2021 rok, które przedstawił wójt Janusz Tyburski. Radni zapoznali się również ze sprawozdaniem finansowym oraz informacją o stanie mienia komunalnego gminy. Pozytywną opinię do przedłożonych sprawozdań przedstawiła Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy oraz Komisja Rewizyjna Rady Gminy Rypin.

W 2021 roku realizacja dochodów budżetowych zamknęła się kwotą 52,7 mln zł, zaś wydatki w tym okresie wyniosły 46,2 mln zł. W tym 7,4 mln przeznaczono na inwestycje. Modernizacji bądź rozbudowie poddane zostały od-

cinki dróg w Borzyminie, Sadłowie, Stępowie, Balinie, Zakroczu i Puszczy Rządowej. Warto też wspomnieć o nowej sieci kanalizacyjnej w Sadłowie oraz modernizacji stacji uzdatniania wody w Borzyminie.

W mijającym roku budynki remizy OSP w Kowalkach i Stępowie poddane zostały rozbudowie i przeszły szereg remontów. Po udzieleniu wójtowi absolutorium przyszedł czas na gratulacje od zebranych w sali narad gości. Na ręce wójty gminy i skarbnika gminy wyrazy uznania złożyli radni, sołtysi, kierownicy jednostek organizacyjnych oraz pracownicy urzędu gminy.

(AdWo), fot. nadesłane

Wielką zabawę czas zacząć

RYPIN ➤ Już dzisiaj ruszają Dni Rypina 2022! Będzie to wyjątkowa okazja do wspólnie spędzonego czasu, udanej zabawy i do celebrowania święta naszego miasta

DNI RYPINA 2022

23 Czerwca (czwartek)
17:00 Spotkanie autorskie z Hubertem Klimko-Dobrzanieckim i Grzegorzem Kasdepke (Baza wystaw i promocji MPBP)

24 Czerwca (piątek)
12:30 Uroczysta Sesja Rady Miasta Rypin Rypiński Dom Kultury
17:00 Msza święta w Parafii pw. św. Stanisława Kostki - 40-lecie Parafii
20:00 Noc Świętojańska (MOSiR)

25 Czerwca (sobota)
9:00 Spartakiada Przedszkolaków (RCS)
16:00 Mecz w piłkę nożną Gwiazdy 100-lecia RKS „Lech”

26 Czerwca (niedziela)
10:00 Rypiński Bieg Bosych Antków (MOSiR)
12:00 Piknik integracyjny w ramach 100-lecia RKS „Lech” (MOSiR)

29 Czerwca (środa)
17:00 Wernisaż wystawy pt.: „Barwy rycerskiego świata - rycerze, ich wiara, ideały i życie” (Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej)

2 Lipca (sobota)
17:00 Występ polskich i ukraińskich wokalistów Muzyczna Strefa
- Wręczenie tytułu „Rypiński Laur Gospodarczy”
- Rozstrzygnięcie konkursu „Wędka Burmistrza”
- Występ taneczny Finalisty „You Can Dance”
Natana Grzybowski z dziećmi z Ukrainy
- Atrakcje dla najmłodszych

18:00 Występ kabaretu Fifa-Rafa
19:30 Koncert QBK
21:00 Koncert GROMEE
23:00 Koncert Antony Esca

Atrakcje Piłkarskie
Antony Esca
QBK

Sponsor Główny ORLEN
Organizatorzy
Patronat Honorowy
Partnerzy

Tegoroczne świętowanie rozpoczynamy 23 czerwca (czwartek) spotkaniami autorskimi z Grzegorzem Kasdepke i Hubertem Klimko-Dobrzanieckim. W dniu patrona naszego miasta św. Jana Chrzciciela, 24 czerwca (piątek) odbędzie się uroczysta sesja Rady Miasta Rypin, msza święta w intencji mieszkańców miasta oraz Noc Świętojańska. Dzień później, 25 czerwca (sobota) w Rypińskim Centrum Sportu od-

będzie się Spartakiada Przedszkolaków, a po południu planowany jest mecz w piłkę nożną pn. Gwiazdy 100-lecia RKS „Lech” z okazji tegorocznego jubileuszu klubu.

Kolejny sportowy akcent czeka na nas 26 czerwca (niedziela). Na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji odbędzie się tradycyjny Rypiński Bieg Bosych Antków oraz rodzinny piknik integracyjny dla mieszkańców i gości w ramach 100-

lecia RKS „Lech”. 29 czerwca (środa) w Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej odbędzie się wernisaż wystawy prac Joanny Bielskiej-Krawczyk („Barwy rycerskiego świata - rycerze, ich wiara, ideały i życie”). Blok koncertowy z okazji Dni Rypina odbędzie się z lipca (sobota). Na scenie wystąpi m.in. wokaliści z Muzycznej Strefy oraz nasi goście z Ukrainy. W programie zaplanowano również występ taneczny finalisty programu „You Can Dance - Nowa Generacja” Natana Grzybowski z dziećmi z Ukrainy. Na scenie wystąpi także kabaret Fifa-Rafa, raper QBK oraz Gromee i Antony Esca. Podczas bloku koncertowego rozstrzygnięty zostanie konkurs „Wędka Burmistrza” oraz nastąpi wręczenie tytułu „Rypiński Laur Gospodarczy 2022”.

- Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców do wspólnego świętowania. Dobra zabawa i moc atrakcji gwarantowane - zachęca rypiński samorząd.

Sponsorem głównym Dni Rypina 2022 jest PKN ORLEN. Partnerami wydarzenia są Totalizator Sportowy - właściciel marki LOTTO, Stowarzyszenie Tradycja i Rozwój, Cedrob S.A., RKS „Lech”. Wydarzenie honorowym patronatem objęła wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Anna Gembicka. Organizatorami Dni Rypina są: Urząd Miasta Rypin, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Rypiński Dom Kultury, Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej i Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie.

Patronem medialnym wydarzenia jest tradycyjnie Tygodnik CRY.

(ak)

Rypin

Biblioteka rozpoczyna

Dzisiaj, czyli w czwartek 23 czerwca Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna zaprasza najmłodszych czytelników na spotkaniu z Grzegorzem Kasdepke, jednym z najpopularniejszych polskich pisarzy dla dzieci.

Spotkanie zacznie się o godz. 13.00 w sali sesyjnej Urzędu Miasta Rypina i będzie się preludium 10-dniowych obchodów dni Rypina. Cztery godziny później, o 17.00 w sali wystaw i promocji rypińskiej księżnicy Grzegorz Kasdepke i Hubert Klimko-Dobrzaniecki spotkają się ze starszymi czytelnikami, aby porozmawiać o ich wspólnej książce „Królik po islandzku”, adresowanej wyłącznie do dorosłych. Opowiedziane lekko, czasem ironicznym, czasem refleksyjnym, a miejscami nawet sprośnym językiem anegdoty i wspomnienia wieńczą przepisy na potrawy, które kojarzą się autorom z najważniejszymi momentami w ich życiu. Podczas lektury „Królika po islandzku” czytelnik poczuje smak agrestu w Islandii i brzoskwiń z puszek ukradzionych podczas pracy w OHP. Wróci do barów mlecznych, przejedzie się autostopem, zachłynie towarami z Zachodu, które dawno temu były dostępne nielicznie.

Grzegorz Kasdepke to były wieloletni redaktor naczelny „Świerszczyka”. Opublikował ponad 50 książek, z których większość stała się bestsellerem, np. „Mam prawo”, „Kuba i Buba”, „Tylko bez całowania”, „A ja nie chcę być księżniczką”, „Mity dla dzieci”, „Potworak i inne kosmiczne opowieści”. Za swoją twórczość otrzymał dziesiątki nagród. W 2017 roku przyznano mu tytuł Ambasadora Polszczyzny, a 2019 został Kawalerem Orderu Uśmiechu. W 2021 r. Fundacja ABC „Cała Polska czyta dzieciom” uznała jego „Detektywa Pozytywkę” za najlepszą książkę ostatniego dwudziestolecia. W kwietniu tego roku Grzegorz Kasdepke opublikował najnowszy kryminał dla dzieci „Koronkowa robota”, dziejący się w baskijskim Koniakowie słynącym z produkcji koronek. Jego książki zostały przetłumaczone na 12 języków.

Hubert Klimko-Dobrzaniecki jest autorem powieści, nowel,

zbiorów opowiadań, książek dla dzieci, scenariuszy oraz filmów krótkometrażowych. Był nominowany do nagród: Nike, Paszport Polityki, Cogito, Angelus, Śląski Wawrzyn Literacki. Jego książki ukazały się w przekładzie na 16 języków. Filmy zaś prezentowano na wielu festiwalach krajowych i zagranicznych. Jest felietonistą miesięcznika „Odra”. Sporadycznie tłumaczy dramaty i poezję z islandzkiego. Przespał upadek muru berlińskiego, mimo że tego dnia był w Berlinie, ale za to spotkał królową Danii Małgorzatę, kupując ziemniaki w sklepie sieci Hagkaup w Islandii. Pisarz niedawno dowiedział się o swoich greckich korzeniach i zaczął naukę gry na buzuki. Mówi płynnie w czterech językach, a mniej płynnie w ośmiu. Pracował jako kucharz w znanej i cenionej londyńskiej restauracji.

„Kijów – miasto sprzed wojny”

Od 1 do 31 lipca w centrali Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Rypinie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 prezentowane będą zdjęcia przedstawiające Kijów sprzed wojny wywołanej przez Rosjan. Zobaczymy fotografie z lat 2009-2010 wykonane przez Jadwigę i Marka Czarneckich z Torunia i prace z lat 2019-2021, które przywołała do Polski Olena Pryshchepa, ukraińska dziennikarka telewizyjna. Zdjęciach pokazują najbardziej charakterystyczne fragmenty Kijowa, m.in. górę Łysą; plac Niepodległości z figurą archanioła Michała; kamienice w historycznej części miasta na prawym brzegu Dniepru; kościół św. Jerzego; most Tysiąclecia; muzyczne fontanny, które pojawiły się na centralnym placu Kijowa po jego całkowitej modernizacji w 2001 roku; monumentalną rzeźbę Ojczyzna-Matka, która od lat jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli miasta; pomnik Niepodległości i Muzeum Wody.

(jd), fot. archiwum

Rypin ➤ Trwają remonty ulic

Trwa realizacja długo oczekiwanej przez mieszkańców inwestycji polegającej na przebudowie i rozbudowie dwóch odcinków dróg: ulicy Polnej oraz ulicy Cichej. Inwestycja wpłynie na poprawę bezpieczeństwa, komfort życia mieszkańców oraz na rozwój gospodarczy pobliskich przedsiębiorstw.

fot. nadesłane

Znowu groźnie w Urszulewie

GMINA SKRWILNO ▶ Odcinek drogi wojewódzkiej nr 560 między Rypinem a Sierpcem jest wyjątkowo niebezpieczny. W zeszłym roku zginął tam 62-letni kierowca toyoty po zderzeniu czołowym z ciężarówką

Prowadzący wówczas volkswagena passata doprowadził do zderzenia trzech samochodów, w wyniku czego trzy osoby zostały poszkodowane. Jazda z nadmierną prędkością i wyprzedzanie za wszelką cenę na tej szosie to właściwie norma. Kolejną niebezpieczną sytuację Komenda Powiatowa Policji odnotowała we wtorek 14 czerwca, tuż po siódmej rano. Młody mężczyzna podróżujący w kierunku Sierpca uderzył w ciężarówkę.

– W Urszulewie w gminie Skrwilno 27-letni mieszkaniec

powiatu rypińskiego kierujący osobowym volvo, na prostym odcinku drogi, z nieustalonych przyczyn zjechał na przeciwny pas drogi i zderzył się czołowo z samochodem ciężarowym, dostosowanym do przewozu zwierząt, których tam na szczęście nie było. Kierowcy volvo nic się praktycznie nie stało. Nie potrafił, wyjaśnić dlaczego dokonał tego manewru – tłumaczy asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Tym razem skończyło się na

stratach materialnych. Samochód osobowy z rozbitą szybą i skasowanym przodem nadaje się do złomowania. Ciężarówka została też uszkodzona, a nieostrożny kierowca ma do zapłacenia wysoki mandat za spowodowanie kolizji.

Na miejscu wypadku pracowali strażacy z OSP Skrwilno, jednostka ratowniczo-gaśnicza z KP PSP z Rypina, policja i zespół ratownictwa medycznego, który odwiózł 27-latkę do szpitala na badania.

(jd), fot. OSP Skrwilno

Skrwilno

Uczniowie w więzieniu

Kto by pomyślał, że w nagrodę można trafić do więzienia? Jak się okazuje, można i to bez sądu. Taka sytuacja spotkała uczniów Szkoły Podstawowej w Skrwilnie.

W poniedziałek 20 czerwca zdobywcy II miejsca w konkursie „Prawa człowieka i co o nich wiem...” zorganizowane przez Komendę Powiatową Policji i Zakład Karny w Inowrocławiu wzięli udział w zajęciach z przedstawicielami policji i służby więziennej.

– Oprócz odebrania nagród laureaci zostali zaproszeni na lekcję o bezpieczeństwie do Zakładu Karnego w Inowrocławiu. Podczas spotkania policjantka omówiła zagadnienia dotyczące odpowiedzialności nieletnich,

ich praw i obowiązków. Nie brakowało także informacji o tym, czym zajmuje się policja i jakie zadania realizuje ta służba mundurowa. Z racji zbliżających się wakacji policjantka rozmawiała z uczniami o bezpiecznym spędzaniu wakacji. Przedstawiciele więziennictwa opowiedzieli o funkcjonowaniu zakładu karnego, jego strukturze, omówili też prawa i obowiązki osadzonych. Wyjaśnili, że mimo izolacji skazani uczą się, pracują, rozwijają swoje zainteresowania. Spotkanie dopełniły pytania ze strony uczniów – wyjaśnia asp. szt. Izabella Drobniecka, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu.

(jd), fot. KPP Rypin

Gmina Rypin

W Borzyminie praca wre

Budowa nowego kompleksu sportowego przy Szkole Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie zbliża się ku końcowi.

Inwestycja obejmuje budowę boiska do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 45x26 m, kortu tenisowego z nawierzchnią ze sztucznej trawy o wymiarach 10,97x23,77 m, dwutorowej bieżni okólnej o długości 200 m oraz czterotorowej bieżni do biegów krótkich (60m + 20 m strefy hamowania) o nawierzchni poliuretanowej nieprzepuszczalnej.

Gmina Rypin otrzymała dofinansowanie w ramach progra-

mu „Sportowa Polska”, z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Łącznie inwestycja ma kosztować blisko 1,3 mln zł, a wsparcie z resortu wyniosło ok. 640 tys. zł. Wykonawcą robót budowlanych jest firma Panorama Obiekty Sportowe Spółka z o.o. w Piasecznie. Uczniowie będą mogli korzystać z nowego obiektu już od początku roku szkolnego 2022/23.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Skrwilno

Mają pierwsze prawko

W środę 15 czerwca w Szkole Podstawowej w Skudzawach w gminie Skrwilno został przeprowadzony egzamin na kartę rowerową. Przystąpiło do niego około 20 uczniów.

– Policjant z naszej komendy wygłosił pogadankę na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym i uczestniczył w egzaminie na kartę rowerową składającego się z dwóch części. Pierwszą był test z przepisów ruchu drogowego i znajomości znaków drogowych. Drugą to jazda rowerem po torze przeszkód polegająca m.in. na pokonaniu wytyczonego slalomu. Młodzież bardzo poważnie podszła do sprawdzianu, jednak nie wszyscy zdali. Ci, którym się nie powiodło, będą mogli przystąpić do egzaminu poprawkowego jeszcze latem tego roku – wyjaśnia

asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Karta rowerowa zgodnie z polskim prawem o ruchu drogowym jest dokumentem stwierdzającym uprawnienia osoby niepełnoletniej do kierowania rowerem. Można ją uzyskać po ukończeniu 10 lat i pozytywnym zdaniu egzaminu sprawdzającego teoretyczne i praktyczne kwalifikacje młodego cyklisty. Kartę muszą posiadać osoby jeżdżące nie tylko po drogach, ale również po ścieżkach rowerowych.

(jd), fot. KPP Rypin

Zioła wielkim darem lasu

LASY PAŃSTWOWE ▶ Znane są człowiekowi od najdawniejszych czasów. Do dzisiaj służą nam zarówno w kuchni, wzbogacając smak naszych potraw, jak i w domowych apteczkach, będąc panaceum na wiele dolegliwości. Leśne zioła to dar natury, z którego możemy korzystać wszyscy.

Już dawne kultury używały ziół na wiele sposobów. Początkowo były przede wszystkim składnikiem diety. Gdy zaczęto dostrzegać ich dodatkowe właściwości, służyły w celach leczniczych. W kolejnych wiekach wiedza na ich temat była coraz szersza, a ziołami chętnie zajmowali się nie tylko alchemicy i uczeni, ale także przedstawiciele duchowieństwa. Korzystaniu z dobrodziejstw ziół przez wieki towarzyszył również pierwiastek magiczny, dotyczący rozmaitych wierzeń. Dziś natomiast w ziołach także pokładamy niemałe nadzieje, korzystając z nich bardzo często.

Zbieranie dozwolone w lasach

Wyprawa na łono natury może zaowocować na wiele sposobów. Oprócz obcowania z naturą można odnieść bardziej wymierne korzyści. Zbieranie płodów runa leśnego na własne potrzeby w lesie stanowiącym własność Skarbu Państwa nie wymaga niczyjej zgody. Zapisano to w ustawie o lasach w art. 27. Jedyne co należy zrobić przed wyprawą do lasu, to upewnić się, czy dana roślina nie znajduje się na liście chronionych. Ważne, by podczas leśnych zbiorów znać i stosować się do zakazów w lasach opisanych w art. 30 ustawy o lasach – pozwoli to na bezpieczne pozyskanie cennych produktów, umożliwiając trwałe i zrównoważone użytkowanie zasobów naturalnych. Pamiętajmy też, że zbiorów nie można wykonywać w: lasach objętych stałym lub okresowym zakazem wstępu do lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa; rezerwach przyrody oraz w parkach narodowych.

Pokrzywa zwyczajna

Do celów leczniczych wykorzystywane są liście, zbierane przed kwitnieniem oraz korzenie – wykopywane jesienią lub wczesną wiosną, jak również całe ziele. Surowcem, równie często stosowanym, jest sok z pokrzywy. Spożywanie pokrzywy przyczynia się do: zmniejszenia alergii; obniżenia poziomu cholesterolu; redukcji stanów zapalnych;

łagodzenia bólu; zahamowania wypadania włosów; rozszerzenia naczyń krwionośnych; obniżenia ciśnienia krwi; łagodzenia objawów przy chorobach reumatycznych; łagodzenia zmian w chorobach skóry, zwłaszcza wieku młodzieńczego; leczenia ran; pobudzania wytwarzania czerwonych krwinek i hemoglobiny. Całe, świeże rośliny pokrzywy wykorzystuje się do tzw. chłostania części ciała zaatakowanych reumatyzmem, artretyzmem, rwą kulszową z bólami korzonków nerwowych. W kuchni pokrzywa stanowi świetny dodatek do sałatek, zup – np. szczawiowej oraz jako składnik koktajli.

Bluszcz kurdybanek

Zbieramy zarówno ziele jak i kwiaty. Kurdybanek bogaty jest w sole mineralne, żywice oraz garbniki. Mają one dobry wpływ niemal na cały organizm. Właściwości: pomagają walczyć z niestrawnością, poprawia trawienie i przyspiesza przemianę materii; oczyszcza organizm z toksyn; regeneruje wątrobę, zapobiega zaleganiu żółci w woreczku żółciowym i wspomaga pracę trzustki;

pozytywnie wpływa na pracę serca – stosowany jest w przypadku zaburzeń rytmu

serca; wpływa na produkcję leukocytów; przyczynia się do uspokojenia układu nerwowego – łagodzi stres; działa bakteriobójczo; wzmacnia układ odpornościowy; wspomaga leczenie infekcji górnych dróg oddechowych; napary działają regenerująco i przeciwzapalnie, doskonale sprawdzą się w przypadku świądu i trądziku, ponadto kurdybanek przyspiesza gojenie się ran, skaleczeń oraz oparzeń; jest doskonałym dodatkiem do leczniczych kąpieeli, stosowany jest w kuracjach przeciwreumatycznych. Młode kwiaty i liście można dodawać do sałatek, zup.

Babka lancetowata

Zawiera spore ilości polisacharydów, w szczególności śluz. Ponadto bogata jest we flawonoidy, garbniki, fitosterole, kwasy organiczne i związki mineralne. Dzięki temu wykazuje szereg właściwości prozdrowotnych na ludzki organizm. Obecność śluzów powoduje, że roślina ta łagodzi dolegliwości żołądkowe, zwłaszcza zaburzenia trawienia i przemiany materii oraz podrażnienia. Wykazuje działanie przeciwzapalne oraz wywołuje efekt rozkurczający. Ze względu na wysoką zawartość związków garbnikowych działa ściągająco

na błonę śluzową żołądka oraz zmniejsza jej przekrwienie. Jest pomocna w łagodzeniu nieżytów górnych dróg oddechowych. Niweluje kaszel i podrażnienie gardła. Dobra jest także przy problemach z odrzutyzaniem. Syrop z babki lancetowatej stanowi skuteczną alternatywę dla konwencjonalnych preparatów na kaszel. Niektóre produkty, które zawierają w składzie wyciąg z babki lancetowatej, mogą być podawane dzieciom już od 1 roku życia. Roślina ta świetnie sprawdzi się jako okład na zmęczone oczy oraz w celu złagodzenia podrażnień i stanów zapalnych spojówek. Działanie to zawdzięcza aukubinie, która obecna jest m.in. w ziele świetlika, powszechnie stosowanego w stanach zapalnych oczu. Ponadto babka lancetowata przyda się w przypadku pogryzienia przez owady. Wyciśnięty ze świeżych liści sok złagodzi obrzęk, świąd oraz odczyn zapalny. Niektóre przeprowadzone badania wykazały, że może działać przeciwwirusowo i poprawiać pracę układu immunologicznego.

Krwawnik pospolity

Krwawnik pospolity, nazywany także kaszką, rośnie w strefie klimatu umiarkowa-

nego. W Polsce krwawnik pospolity najczęściej występuje na łąkach, w lasach, miedzach i pastwiskach. Krwawnik pospolity charakteryzuje się ciemnozielonymi listkami i jasnymi, drobnymi kwiatami. Surowcem leczniczym jest ziele krwawnika pospolitego i wysuszone kwiatostany, które zbiera się w okresie kwitnienia, czyli od lipca do października. Zawiera wiele cennych dla zdrowia właściwości. Posiada olejki eteryczne (cyneol, azulen), garbniki i flawonoidy. Ponadto w roślinie można odnaleźć liczne kwasy organiczne, żelazo, cynk, siarkę i mangan. Wszystkie te substancje wykazują działanie przeciwzapalne, przeciwbakteryjne i antyseptyczne. Właściwości krwawnika pospolitego sprawiają, że zastosowanie znalazło w medycynie naturalnej. Zioło może być używane wewnętrznie (w postaci naparów) i zewnętrznie – w formie maści i kremów. Roślina jest stosowana w leczeniu stanów zapalnych przewodu pokarmowego. Krwawnik pospolity wykorzystywany jest też przy hemoroidach i wrzodach żołądka. Stymuluje produkcję soków żołądkowych i poprawia apetyt. Kremy i maści z zawartością krwawnika pospolitego są stosowane na trądzik, owrzodzenia kończyn dolnych i przy stanach zapalnych skóry. Regularne smarowanie ran przyspieszy ich gojenie. Flawonoidy, które zawiera krwawnik pospolity, łagodzą gorączkę, objawy zapalenia gardła i jamy ustnej.

Mniszek lekarski

Zdrowotne właściwości posiadają wszystkie części (kwiaty, liście, korzeń). Napar, odwar i sok z mniszka rozkurczają mięśnie gładkie, regulują wypróżnienia; wspomaga leczenie chorób skórnych i otyłości; obniża poziom cukru we krwi; wspomaga odporność; łagodzi dolegliwości wątrobowe i problemy trawienne; korzeń mniszka ma właściwości prebiotyczne. Młode listki mniszka nadają się do spożywania w stanie surowym, w formie sałatek wiosennych. Nasze babcie robiły z mniszka lekareskiego nalewki, syropy i wina.

(artykuł sponsorowany)

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu

ul. Mickiewicza 9, 87-100 Toruń
tel. 56 65 84 366, 56 65 84 300, tel. kom. 608 660 746
rdlp@torun.lasy.gov.pl

Adepci strażackiego fachu

GMINA WĄPIELSK ➤ Czasy, w których prawie każdy chłopiec chciał zostać strażakiem, a sporo dziewczynek sprzedawczynią w sklepie z cukierkami, bezpowrotnie minęły. Obecnie młodzi ludzie najczęściej pragną być sławnymi celebrytami, zajmować się biznesem i mieć miliony obserwatorów swoich kont społecznościowych...

Na szczęście chęć zostania strażakiem nie mija. Może już nie większość, ale znajdują się wśród dzieci takie, którzy o tym marzą. Mieszkający w pobliżu strażackiej remizy swoje marzenia mogą spełnić. W piątek 17 czerwca w w jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej w Radzikach Dużych były drzwi otwarte dla kandydatów do młodzieżowej drużyny pożarniczej. Przyszły 22 osoby, i tu niespodzianka, bo prawie dwa razy więcej dziewczynek, aż 14.

– Trochę im powiedzieliśmy ogólnie o ochotniczej straży i zasadach jej funkcjonowania, zademonstrowaliśmy część sprzętu, a prezes Krzysztof Zelmański pokazał jak udzielać pierwszej pomocy – wyjaśniają druhowie z Radzik.

– Mnie do straży ciągnęło, od kąd pamiętam, więc bardzo dobrze

rozumiem te dzieciaki. Gdy miałem 12 lat, wstąpiłem do młodzieżowej drużyny pożarniczej. Jeździliśmy na zawody sportowe, poznawaliśmy

przepisy p-poż. Lubiałem być tam, gdzie coś się działo. Gdy dorosłem, wstąpiłem do OSP w Radzikach i jestem tu do dziś – mówi Krzysztof

Zelmański.

– Bardzo dzisiaj mi się podobało, a najbardziej jak sikaliśmy wodą. Utrzymać taki wąż wcale nie jest

łatwo, ale pomagali nam panowie strażacy. Już nie mogę się doczekać następnych zajęć, a najbardziej prawdziwych mundurów, które dostaniemy, ale nie wiem kiedy – tłumaczy przyszła drużna.

Do młodzieżowej drużyny pożarniczej mogą należeć osoby w wieku 8-18 lat. Będą uczestniczyły w cyklicznych spotkaniach szkoleniowych, podczas których poznają zasady udzielania pierwszej pomocy, bezpiecznego zachowania się na drodze i zapobiegania pożarom. W trakcie zajęć praktycznych nauczą się resuscytacji oraz obsługi sprzętu strażackiego. Przynależność do młodzieżowej drużyny to świetny sposób na aktywny i pozytywny sposób spędzania wolnego czasu.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Brzuze

Co odkryją uczestnicy nowego projektu?

25 czerwca nastąpi oficjalne zakończenie przedsięwzięcia „Z gminą Brzuze się nie nudzę”, a już trwa nabór do kolejnego pn. „Odkrywamy siebie z gminą Brzuze”, które za cel stawia sobie zwiększenie aktywności lokalnej społeczności.

Zamierzenie jest skierowane do trzydziestu mieszkańców w wieku poprodukcyjnym z sołectw objętych gminnym programem rewitalizacji, czyli z Brzuzego, Ostrowitego i Ugoszcza.

– W ramach projektu „Od-

krywamy siebie z gminą Brzuze” uczestnicy wezmą udział w warsztatach malarskich, rzeźbiarskich, ceramicznych, rękodzielniczych i tworzenia witraży. Wyjadą do Muzeum Etnograficznego we Włocławku i do Muzeum Okręgowego

w Toruniu, w którym będą mogli obejrzeć m.in. dzieła wybitnych polskich malarzy: Jana Matejki, Wojciecha Gersona, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Jacka Malczewskiego, Juliana Fałata, Andrzeja Wróblewskiego czy Zdzisława

Beksińskiego. Jest również przewidziana eskapada do Rypina do grotty solnej. Zwieńczeniem projektu będzie spotkanie integracyjne, na który uczestnicy będą mogli zaprosić rodzinę i znajomych – wyjaśnia Agnieszka Krauz, koordynatorka projektu.

Osoby zainteresowane udziałem w przedsięwzięciu mogą pobrać dokumenty rekrutacyjne ze strony internetowej www.brzuze.pl oraz w wersji papierowej w biurze projektu w Urzędzie Gminy Brzuze, pokój nr 8. Deklarację udziału należy złożyć do 30 czerwca w godzinach 8.00-15.00 (poza dniami wolnymi ustawowo od pracy) lub elektronicznie na adres: kultura@brzuze.pl. Dodatkowych informacji udziela koordynatorka Agnieszka Krauz tel. 797 395 008 lub 54 270 11

23, e-mail: kultura@brzuze.pl.

Zadanie „Odkrywamy siebie z gminą Brzuze” prowadzone przez Gminę Brzuze jest współfinansowany z budżetu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a jego realizacja odbywa się ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 i stanowi element projektu grantowego „Wdrażanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia Gmin Dobrzyńskich Region Północ”. Całkowita wartość zamierzenia wynosi 51 699 zł, w tym dofinansowanie 48 910 zł, a wkład własny 2 789 zł.

Tekst i fot. (jd)

Tanecznie w Kiełpinach

GMINA WĄPIELSK ▶ Panie z miejscowego koła gospodyń robią wszystko, by integrować lokalną społeczność, organizując ciekawe spotkania i warsztaty. A wszystko z pozyskanym dofinansowaniem

Koło Gospodyń Wiejskich w Kiełpinach w lutym, w ramach konkursu Inicjatyw z FIO 3.0. edycja 2022, złożyło wniosek do Stowarzyszenia Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Poza-rządowych TŁOK. Wniosek „Noc Kupały w Kiełpinach” uzyskał dofinansowanie. 13 i 15 czerwca w godzinach popołudniowych panie z KGW w Kiełpinach uczestniczyły w kolejnych działaniach projektowych. Tym razem były to warsztaty

tańca ludowego.

Uczestnicy spotkania – członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Kiełpinach oraz grupa dziecięciorga dzieci ze wsi Kiełpiny – uczyli się tańczyć kujawiaka. Dla wszystkich adeptów tańca nauka kujawiaka pod okiem instruktorki okazała się dużym wyzwaniem. Panie i dzieci w czasie ćwiczenia kolejnych figur miały na sobie barwne chusty, które zostały zakupione w ramach projektu.

– W przyszłym tygodniu kolejne warsztatowe spotkanie, na którym będziemy się uczyć plecenia wianków. Myślę, że będzie to ciekawe doświadczenie. Z pewnością będzie nam się mile pracowało pod okiem instruktora – wyznaje Marzena Przeczewska, przewodnicząca KGW w Kiełpinach.

Zwieńczeniem działań projektowych będzie spotkanie przy ognisku, gdzie członkinie koła gospodyń wraz z mieszkańcami wsi

Kiełpiny oraz dziećmi i młodzieżą szkolną będą wspólnie śpiewać pieśni, wskrzeszać dawne magiczne wróżby, tańczyć przy ognisku i opowiadać legendy związane z nocą świętojańską. Spotkanie zakończy się wycieczką nad pobliskie jezioro i puszczaniem wianków na wodzie.

Magiczna Noc Sobótkowa będzie miała miejsce 23 czerwca przy świetlicy wiejskiej w Kiełpinach. W działania podsumowujące

realizację projektu „Noc Kupały w Kiełpinach” włączył się również sołtys wsi Kiełpiny Grzegorz Bełtlejewski. Celem projektu jest nie tylko wskrzeszenie i przekazanie starych, pięknych tradycji związanych z Nocą Sobótkową kolejnym pokoleniom, ale i integracja członkiń koła gospodyń z dziećmi z miejscowej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Wąpielsku.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Przedszkole ma już 50 lat

W poprzednim tygodniu w Rypińskim Domu Kultury odbył się wyjątkowy jubileusz. Swoje 50. urodziny świętowało Przedszkole Miejskie nr 1 z oddziałami integracyjnymi w Rypinie.

Wśród przybyłych na uroczystość gości byli m.in.: Paweł Grzybowski – burmistrz Rypina, delegacja Rady Miasta Rypin na czele z przewodniczącym Sławomirem Malinowskim, dyrektorzy rypińskich szkół i przedszkoli, dyrektorzy placówek kulturalnych, a także przedstawiciele polonii amerykańskiej z Nowego Yorku. Wszystkich gości powitała wicedyrektor Przedszkola Miejskiego nr 1 Anna Sosnowska.

Uroczystość jubileuszowa była

okazją do wspomnień o fundatorach, absolwentach i kadrze, która przez 50 lat tworzyła placówkę. Ponadto wydarzenie umiliły występy podopiecznych przedszkola, podczas których nie zabrakło układów tanecznych z regionalnymi jak i z międzynarodowymi akcentami. Na scenie zaprezentowała się również absolwentka Przedszkola Miejskiego nr 1 Aleksandra Olszewska.

Przedszkole Miejskie nr 1 to wyjątkowa placówka, ceniąca tra-

dycję, ale również otwarta na zmiany i podążająca za nowoczesnością. Historia placówki sięga 1967 roku, kiedy to położono akt erekcyjny pod budowę przedszkola w Rypinie przy ul. Młyńskiej 3. 1 marca 1971 r. dzieci po raz pierwszy powitały nowe przedszkole. Inicjatorem budowy tego obiektu była polonia

amerykańska pod przewodnictwem Vincentego Brunharda. Nie można zapomnieć o ogromnym wkładzie rodziców w urzą-

dzaniu i wzbogacaniu ogródków przedszkolnych.

Decyzją władz oświatowych funkcję dyrektora placówki objęła Zofia Rudnicka (pełniła ją do 1992 r.). W 1992 roku dyrektorem placówki została Zofia Liszewska, która pełniła tę funkcję do 2017 r. Jesienią 2012 roku została przeprowadzona termomodernizacja budynku przedszkola. W przedszkolu wymienione zostały okna, a ściany zostały ocieplone i zyskały nową elewację. 1 września 2017 r.

przedszkole weszło w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2, którego dyrektorem została Małgorzata Kuźmińska. Funkcję wicedyrektora w Przedszkolu Miejskim nr 1 objęła Anna Sosnowska.

– Jeszcze raz serdecznie gratulujemy wyjątkowego jubileuszu, dziękujemy za kształtowanie podstaw wielu pokoleń małych rypińian oraz życzymy kolejnych wspólnych jubileuszy – podsumowuje UM Rypin.

(ak), fot. nadesłane

Skorzystali z zaproszenia pośła

GMINA ROGOWO ▶ Nikomu nie trzeba udowadniać jak wielkie znaczenie w życiu każdego człowieka ma mama. To właśnie z nią wiążemy swoje pierwsze chwile, dlatego uczniowie Szkoły Podstawowej im. Zygmunta Padlewskiego z Nadroża uczcili dzień matki połączony z dniem dziecka

Akademia artystyczna w wykonaniu najmłodszych wzruszyła licznie przybyłe mamy oraz gości. Na uroczystość przybył wójt gminy Rogowo Zbigniew Zgórzyński, proboszcz parafii św. Anny w Żaleń ks. Tomasz Wójtowicz, Sławomir

Rutkowski – przedstawiciel koła łowieckiego Róg w Nadrożu oraz Krzysztof Jastrzębski – przedstawiciel pośła na Sejm RP Mariusza Kałużnego.

To właśnie staraniom pośła Kałużnego, dyrektora szkoły Zdzisława

Stasiaka jak i Krzysztofa Jastrzębskiego udało się uzyskać wsparcie finansowe na organizację pikniku z tej okazji. Pośel Mariusz Kałużny postanowił zaprosić także uczniów szkoły na zwiedzanie stadionu narodowego w Warszawie i Sejmu RP.

– Spotkanie z pośłem Mariuszem Kałużnym oraz z panem ministrem Jackiem Ozdobą było bardzo interesujące, dzieci mogły zadawać pytania i zobaczyć jak wygląda z bliska praca w Sejmie. Po spotkaniu uczestnicy wycieczki udali się do restauracji sejmowej na obiad – relacjonuje Krzysztof Jastrzębski, organizator wycieczki.

Na koniec spotkania Krzysztof Jastrzębski podziękował poślowi za bezpłatny wyjazd uczniów do Warszawy.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Z literackim zacięciem

Maja Pryba zajęła II miejsce, a Weronika Czarnecka otrzymała wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie literackim „Niepokonani. I Dywizja Pancerna w ogniu walki” przeprowadzonym przez Szkołę Podstawową nr 341 w Warszawie.

W konkursie mogli wziąć uczniowie VII i VIII klasy, którzy mieli za zadanie napisać opowiadanie osadzone w historycznych realiach II wojny światowej, prezentujące bitwę Czarnych Diablew z perspektywy wymyślnych bohaterów. Wymagane było przedstawienie w pracy przynajmniej jednej prawdziwej postaci. Opowiadanie mogło obejmować jedną bitwę lub kilka wydarzeń z historii 1. Dywizji Pancerniej gen. Maczka. Miało być ciekawe, żywe, trzymające w napięciu i stworzone w oparciu o dostępne informacje o batalii, zawierające barwne

opisy i dialogi oraz ciekawe zakończenie.

Temu niełatwemu zadaniu sprostały dwie siódmoklasistki, uczennice Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie.

– Maja Pryba w pracy zatytułowanej „Idziemy na Wilhelmshaven” przedstawiła udział I Dywizji Pancerniej w wyzwoleniu obozu jenieckiego w Oberlangen oraz kończące wojenną epopeję pancerniaków zajęcie bazy niemieckiej marynarki w Wilhelmshaven. Weronika Czarnecka w opowiadaniu „W kotle Falaise”

odniosła się do decydującego etapu bitwy o Normandię w sierpniu 1944 roku. Dla laureatek konkurs był pełnym przygodą spotkaniem z historią polskich bohaterów, co pozytywnie wpłynęło na rozwijanie poczucia ich tożsamości narodowej, doskonalenie umiejętności twórczego redagowania tekstu i poszukiwania informacji oraz kreatywność – podkreśla polonistka Iwona Kruszyńska, która sprawowała opiekę merytoryczną nad pracami uczennic.

(jd),
fot. nadesłane

Strażacy z Kowalk najlepsi

GMINA RYPIN ▶ Corocznie rozgrywane zawody sportowo-pożarnicze drużyn OSP z gminy Rypin za każdym razem cieszą się sporym zainteresowaniem i dostarczają wielu emocji. Tym razem bezkonkurencyjna okazała się jednostka z Kowalk

W zawodach uczestniczyło sześć drużyn z jednostek ochotniczych z terenu gminy Rypin. Gotowość zgłosiły również dwie drużyny młodzieżowe oraz jedna kobieca. Swoje umiejętności zaprezentowała także drużyna oldbojów. Sędziowie podkreślali wysoki poziom wyszkolenia i sprawność strażaków ochotników. Startujące zespoły musiały zmierzyć się w dwóch konkurencjach: ćwiczenia bojowe oraz sztafeta pożarnicza 7 × 50 m z przeszkodami. Po zsumowaniu wyników w klasyfikacji generalnej wśród seniorskich drużyn wygrała OSP Kowalki. Drugie miejsce zajęła jednostka z Sadłowa, a trzecie drużyna ze Stępowa.

– W sztafecie strażacy z naszej jednostki uzyskali bardzo dobry czas 62 sekund i ostatecz-

nie zwyciężyliśmy – mówi Rafał Oręadowski, prezes OSP Kowalki. – Czujemy ogromną radość

i satysfakcję z wygranej. Nasze treningi wskazywały, że na zawodach uzyskamy dobry wynik.

Mamy bardzo zdolną młodzież oraz panie, które mocno angażują się w działalność jednostki. Już

teraz myślimy o zawodach powiatowych i niebawem rozpoczniemy kolejne treningi.

Po oficjalnym ogłoszeniu wyników odbyła się uroczystość wręczenia nagród. Przyznając pamiątkowe puchary oraz dyplomy, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski podziękował ochotnikom za udział w imprezie. Na zakończenie zaproszono uczestników zawodów na pyszną strażacką grochówkę.

Tekst i fot. (AdWo)

KLASYFIKACJA GENERALNA ZAWODÓW

- I MIEJSCE – OSP KOWALKI
- II MIEJSCE – OSP SADŁOWO
- III MIEJSCE – OSP STĘPOWO
- IV MIEJSCE – WOSP ZAKROCZ
- V MIEJSCE – OSP RYPAŁKI
- VI MIEJSCE – OSP GODZISZEWO

Moc atrakcji w Stępowie

GMINA RYPIN ▶ Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie zorganizowała piknik rodzinny. Każdy, kto przyszedł na imprezę plenerową w sobotę 11 czerwca, mógł znaleźć coś dla siebie

Na samym początku dzieci zaprezentowały wyjątkowy program artystyczny. Uczniowie za swój występ zostali nagrodzeni gromkimi brawami. Następnie zabawa przeniosła się na boisko szkolne. Na wszystkich uczestników pikniku czekała kawiarenka z pysznymi ciastami i napojami, a także kiełbaska z grilla. Dzieci chętnie korzystały z dmuchanej zjeżdżalni oraz licznie uczestniczyły w przygotowanych konkursach. Podczas imprezy milusińscy mieli okazję przejechać się prawdziwym wozem strażackim.

– Mamy wspaniałych ro-

dziców, bardzo zaangażowanych we wszystko, co się dzieje w szkole – przyznaje dyrektor

Sławomir Malinowski. – Uczniowie przychodzą do swojej szkoły z chęcią, a wychodzą zadowole-

ni. Piknik jest naszą tradycją od wielu lat. Wieńczy rok szkolny. Dziękuję wszystkim osobom za-

angażowanym w realizację imprezy.

Uśmiechnięte twarze oraz radosne okrzyki dzieci to dowód na to, że warto organizować takie wydarzenia. Wspólne spędzanie czasu wolnego na zabawie poza domem scala i jednoczy rodzinę. Organizacja imprezy, poza zaangażowaniem społeczności szkolnej, była możliwa dzięki wsparciu sołtysa Jana Dytrycha, Rady Sołeckiej w Stępowie, miejscowych strażaków oraz druhów z jednostki OSP Godziszewy.

Tekst i foto. (AdWo)

Gminna codzienność

XIX WIEK ▶ Mniej więcej do 1864 roku polska wieś była czymś w rodzaju prywatnej lub państwowej własności ziemian lub cara. W 1864 roku weszło w życie uwłaszczenie, które dało chłopom możliwość posiadania ziemi na własność. Razem z tym na wsi pojawił się samorząd, ale jego początki nie były usłane różami

W średniowieczu i później głównym urzędnikiem wiejskim był sołtys. Przyjmował pisma, był obrońcą i gospodarzem. Wykonywał uchwały gminne zwane wielkierzami i pilnował porządku. Później pojawił się urząd wójta. Początkowo wybierali go mieszkańcy wsi, a dziedzic zatwierdzał wybór lub nie. Inną opcją było to, że to dziedzic wybierał wójta.

W zaborze rosyjskim po 1864 roku samorząd gminny był dziwny. Mieliśmy obszar gminy, a na nim wsie z prywatnymi gospodarstwami chłopskimi oraz majątki ziemskie. Do gminy należeli tylko chłopcy posiadający ziemię. Majątki były z niej wyłączone. Nawet nauczyciel, który pracował w gminie, nie był formalnie jej członkiem. Nie płacił składki gminnej, a korzystał z gminnych dróg i innej infrastruktury.

Z biegiem lat gmin ubywało. Były one ze sobą łączone, a chłopcy mieli coraz dalej do siedziby wójta. Rosjanom chodziło o to, by gminy pozostały duże i niezwiązane z pojedynczym gospodarzem. Odbywały się zebrania gminne, ale niewielu chłopów na nie

docierało. Nie było rad gmin, a to utrudniało załatwianie spraw. Zawsze kilkunastu gospodarzy dogada się szybciej niż kilkuset na zebraniu gminnym.

Rosyjski system samorządowy opierał się na wiernopoddaności i ucisku. W gminie wójt był bogiem, ale musiał nadstawiać karku, gdy jechał do powiatu. Starosta był w powiecie niczym pan i władca, ale musiał płaszczyć się przed gubernatorem. Dlaczego wójt był tak potężny? Wyobraźmy sobie, że dzisiejszy wójt gminy, w której mieszkamy, bez odwołania się do sądu może ukarać każdego z mieszkańców więzieniem, karą pieniężną lub robotami publicznymi. Taką władzę powiadał wójt pod koniec XIX w.

W praktyce udział w zebraniach gminnych był więc bezsensowny. Chłop jadąc na zebranie i krytykując wójta, był pewny tego, że zostanie przykładnie ukarany. Wójta wybierali członkowie gminy, a zatwierdzał naczelnik powiatu. Jeśli na zebraniu wybrano człowieka, który nie odpowiadał powiatowi, wówczas następowały kolejne wybory. Jeśli sytuacja się powtarzała,

zarządzano trzecie wybory. Dopiero ich wynik był ostateczny. Taka była teoria, bo w praktyce rzadko mieszkańcy gminy potrafili trzy razy zmobilizować się i postawić powiatowi.

Nawet jeśli wybrano wójta zgodnie z wolą ludu, a przeciwko powiatowi, to naczelnik powiatu miał prawo wsadzić wójta do więzienia, zawiesić na urzędzie lub skazać na karę pieniężną za byle co. Szarą eminencją w gminie był pisarz. Był to ktoś, kogo dziś można by porównać do sekretarza gminy. Idealnie sportretował ten typ ludzi Artur Barciś w serialu Ranczo, grając Czerepacha. Wójt czasem był analfabetą. Pisarz był w takiej sytuacji właściwym panem gminy.

Pensja wójta była niewielka. Wynosiła 180 rubli, ale ten kto był wójtem, żył dostatnio. Dlaczego? Większość dochodów pochodziło z łapówek za rozmaite przysługi. – Czy paperek dasz, czy kopiejki, czy kokosz, czy gąskę, czy koszyk jaj – zawsze coś dać musisz, jeśli chcesz, żeby załatwiono cię dobrze i prędko – opisywano działania wójta.

(pw)

XX wiek

Ognista plaga

Rok przed wybuchem II wojny światowej władze policyjne zwróciły uwagę na niezwykle zjawisko. W niektórych powiatach województwa pomorskiego odnotowywano znacznie więcej pożarów niż w innych.

Rok przed wybuchem II wojny światowej władze policyjne zwróciły uwagę na niezwykle zjawisko. W niektórych powiatach województwa pomorskiego odnotowywano znacznie więcej pożarów niż w innych.

O ile w wąbrzeskim co roku płonęło ok. 50 budynków, o tyle na przykład w lipnowskim było ich 200, w niesławskim 280! Dlaczego tak się działo? Najwięcej pożarów wybuchało w powiatach, które jeszcze w 1914 roku należały do zaboru rosyjskiego. Czy za plagą pożarów stała nieostrożność, a może coś więcej? Na takie py-

tania odpowiedział w 1939 roku Urząd Śledczy w Toruniu.

Okazywało się, że w powiatach „prorosyjskich” aż 355 pożarów spowodowanych było przez podpalaczy, którzy liczyli na uzyskanie ubezpieczeń. Drugim grzechem, na przykład w powiecie lipnowskim, była nieostrożność oraz niedrożność kominów. W okolicach Lipna ruszyły kontrole, karano kominiarzy i gospodarzy za niedbalstwo. W efekcie tych działań w ciągu 12 miesięcy odsetek pożarów spadł na Pomorzu o 20%.

(pw)

XX wiek

Rurowi pionierzy

Rury z tworzyw sztucznych zastąpiły metalowe, drogie i korodujące konstrukcje, które służyły ludzkości w XIX wieku. Pierwsze rury PCV w Polsce zaczęto produkować w Wąbrzeźnie.

Gdy w latach 50-tych rury PCV zaczynały wypierać te żeliwne, obliczono, że dzięki temu rocznie zaoszczędzi się 60 tys. ton żeliwa i stali oraz dwukrotnie skróci czas budowy wodociągów. Polichlorek winylu wynaleźli niemieccy chemicy Mayer i Mark. Działo się to jeszcze przed II wojną światową. To w 1935 roku pod Berlinem ułożono pierwszy odcinek wodociągu z plastikowych rur.

Po II wojnie światowej pionierami w budowie rur PCV byli Holendrzy. W Polsce ich produkcja rozpoczęła się w 1952 roku

w Pomorskich Zakładach Tworzyw Sztucznych w Wąbrzeźnie. W pierwszym roku produkcji z zakładu wyjechało raptem kilka ton rur. Później produkcja urosła do kilkunastu ton. Problemem była technologia i średnice rur. To ograniczało ich szerokie zastosowanie. Władze PRL postanowiły więc zakupić gotową fabrykę i technologię od Austriaków. Na miejsce powstania zakładów nie wybrano jednak Wąbrzeźna, ale okolice Jasła.

(pw)

XX wiek

Majówkowe obietnice

W początkach rządów komunistów w Polsce zwyczajem było dawanie pierwszomajowych zobowiązań. Podobnie było w naszych okolicach, a same zobowiązania były dość komiczne.

Przedsiębiorstwa i spółdzielnie mogły deklarować dwie rzeczy: dodatkowe oszczędności oraz dodatkową produkcję. – Całe załogi, brygady młodzieżowe ZMP i pojedynczy pracownicy zadeklarowali swój wysiłek w celu uczczenia 1 Maja oraz przyspieszenia realizacji planów produkcyjnych – możemy przeczytać w Ilustrowanym Kurierze Polskim z 1951 roku.

Co zakładały deklaracje? Spół-

dzielnia Wyróbów Drzewnych w Grudziądzu zadeklarowała dodatkowe wykonanie 400 kojców dla dzieci. Spółdzielnia Bednarzy, Stolarzy i Metalowców w Golubiu wykonała ponad plan 200 łóżek typu ludowego o wartości 24 tys. zł. Dodatkowo dwóch pracowników spółdzielni zadeklarowało, że wykonają szlifierkę własnego pomysłu, która przyspieszy produkcję i da 5 tys. zł oszczędności.

(pw)

W piłkę grają już ponad 100 lat

HISTORIA SPORTU ▶ W tym 2022 roku kluby piłkarskie z Golubia-Dobrzynia - Miejski Klub Sportowy „Drwęca” Golub-Dobrzyń, Rypina – Lech Rypin oraz Lipna – Miejski Klub Sportowy „Mień” Lipno obchodzą 100-lecie swojego istnienia. Z tej okazji przybliżamy historię powstania piłki nożnej i najstarszych polskich klubów piłkarskich.

Początków piłki nożnej - football, jak i innych odmian futbolu, można doszukiwać się w występujących w różnych cywilizacjach grach z piłką. Najstarsze wzmianki o zabawach i grach przypominających grę w piłkę pochodzą ze starożytnych Chin, Japonii, Grecji i Rzymu. Na Wyspach Brytyjskich zwyczaj ten jest nieznanego pochodzenia. Mógł dotrzeć z Celtami, Rzymianami, Duńczykami, czy Normanami. Można prześledzić niesłabnącą popularność futbolu ludowego od najstarszej znanej notatki sporządzonej między 1174 a 1183 roku. Pochodzenie angielskiej nazwy sportu - 'football' - również nie jest wyjaśnione. Do dziś tradycyjny futbol ludowy przetrwał w niektórych miejscowościach Zjednoczonego Królestwa, jak np. Royal Shrovetide Football.

Początki współczesnej piłki nożnej sięgają XIX wieku i Wielkiej Brytanii. Kraj ten był wówczas w centrum rewolucji przemysłowej, co doprowadziło do znaczących zmian cywilizacyjnych. Granie w piłkę przenoszono z miast na podmiejskie łąki, doprowadzono do spisania pierwszych reguł. Prym wiodły szkoły publiczne, które uznały, że gry ruchowe mogą pozytywnie wpływać na rozwój i dyscyplinę młodzieży. Powstanie kolei sprawiło, że szkoły mogły dużo łatwiej rywalizować ze sobą. Problemem był jednak brak wspólnych zasad gry. Reguły, zazwyczaj nieliczne, ustalano tuż przed meczem. Najstarsze znane zasady gry spisano w 1845 roku w Rugby School w środkowej Anglii.

Kluczowe dla rozwoju piłki nożnej okazały się reguły spisane w Cambridge w 1848 roku i w Sheffield w 1857 roku. Od tego momentu można mówić o stopniowym oddzielaniu się piłki nożnej od rugby. Wówczas narastał też konflikt między zwolennikami i przeciwnikami grania ręką.

Reguły Cambridge spisano po spotkaniu 12 klubów. Wyróżniały się tym, że ograniczały możliwość trzymania piłki w ręku i faworyzowały jej kopanie. Reguły Cambridge nie zostały szeroko przyjęte w Anglii, ale stały się podstawą dla pierwszych zasad The Football Association w 1863 roku.

Północnoangielski Sheffield Football Club założony w 1857 roku spisał w tym samym roku własne reguły, które miały zna-

Piłkarze Lechii Lwów w 1909 roku

cząco wpływać na rozwój gry. Tym samym jest to najstarszy klub piłkarski na świecie. W tym robotniczym regionie szkoły miały mniejszy wpływ na grę. Innowacje wprowadzone w Sheffield odcisnęły w ciągu kolejnych dwudziestu lat znaczące piętno na południowoangielskiej odmianie FA. Zasady wyróżniały się brakiem przepisu spalonego.

Pierwszy klub piłkarski w Ameryce powstał natomiast 1859 roku w Peru - Lima Cricket and Football Club. W USA pierwszy typowy klub piłkarski założono w Bostonie w 1862 roku. W 1874 roku powołano pierwszy klub piłkarski w Niemczech - Dresden English Football Club.

We wczesnych latach 60. XIX wieku dążenie do ujednolicenia reguł było na tyle duże, że 26 października 1863 roku udało się powołać 11 londyńskim klubom The Football Association - pierwszą organizację zarządzającą rozgrywkami piłkarskimi. Konflikt dotyczący szarżowania i gry rękoma doprowadził do powołania kilka lat później the Rugby Football Union. Tym samym drogi rugby i piłki nożnej się rozeszły.

Pierwotna piłka nożna przypominała bardziej rugby. Identyfikacyjna zasada spalonego uniemożliwiała grę do przodu, stąd pod bramkę rywala przemiesz-

czano się albo dryblując, albo za pomocą młyna. Na taktykę znacząco wpłynęli Szkoci, rozwijając grę podaniami.

Liczne zmiany w przepisach również wpływały na grę. Wycofanie zagrania rąk doprowadziło do rozwoju gry głową. W ciągu kolejnego dziesięciolecia FA zaadaptowała liczne zasady z Sheffield, jak rzut wolny, rzut różny, rzut z autu, czy poprzeczkę. Ostatecznie oba związki połączyły się w 1877 roku.

Kolejne zmiany dotyczyły rzutu karnego, sędziów, bramkarza, pola karnego (wprowadzonego w 1902), kartek (od 1970), czy przeprowadzania zmian (dopuszczonych po raz pierwszy w 1958). Przeprowadzano także modyfikacje wcześniejszych przepisów oraz dwukrotnie (w 1938 i 1997) nastąpiło uwspółcześnienie tekstu zasad. Do zarządzania regułami gry powołano w 1886 Międzynarodową Radę Piłkarską (IFAB - International Football Association Board).

Anglicy przebywający za granicami swojego kraju sprowokowali jej rozprzestrzenianie się na całym świecie. Dzięki łatwym podstawowym zasadom piłka nożna w krótkim czasie była znana na wszystkich kontynentach. Duże znaczenie dla rozwoju dyscypliny miało powołanie Między-

narodowej Federacji Piłki Nożnej (FIFA) w Paryżu w 1904 roku, która od 1913 roku należy do IFAB, a od 1930 roku organizuje mistrzostwa świata.

Za pierwszy polski klub piłkarski uznaje się powołana latem 1903 roku Lechię Lwów. W sierpniu tego samego roku także we Lwowie powstał kolejny Klub piłkarski - Czarni Lwów.

Zasady piłki nożnej trafiły na ziemie polskie nieco wcześniej, bo w 1899 roku. Wówczas do Lwowa trafiła, wydana przez The Football Association i przetłumaczona z języka angielskiego, publikacja przepisów gry w piłkę nożną. Szerzej znane w tym mieście stały się one już rok później, gdy w swym premierowym numerze opublikowała je tamtejsza Gazeta Sportowa, wydawana przez Kazimierza Hemerlinga. Wydarzenie to stanowiło pewien przełom, bowiem do 1900 roku futbol w miarę zorganizowanej formie uprawiano jedynie we lwowskim IV Gimnazjum. Od tego momentu młodzież z tego miasta zaczęła coraz odważniej tworzyć piłkarskie zespoły, które konfrontowały swe umiejętności w coraz liczniejszych meczach i turniejach. Moda na football dotarła również do lwowskich III i VI Gimnazjum. Tuż po rozpoczęciu roku szkolnego 1903/1904, uczęszczająca do tych

placówek grupa uczniów założyła regularny klub - Lechię Lwów, uprzedzając w ten sposób młodzież z I i II Szkoły Realnej (dzięki którym powstał I. LKPN „Sława” Lwów - Czarni Lwów). Jednym ze współzałożycieli klubu był Jan Budzianowski, a także Maksymilian Dudryk. Przez pierwsze lata swego istnienia (w czasach zaboru austriackiego) drużyna rozgrywała wyłącznie spotkania towarzyskie przeciwko innym ekipom z Galicji (przeważnie lwowskim). W 1921 roku zadebiutowała w oficjalnych rozgrywkach piłkarskich - lwowskiej Klasie A (mistrzostwa lwowskiego OZPN), początkowo nie odnosząc większych sukcesów.

Obecnie za najstarsze kluby piłkarskie w Polsce (obecne granice) uznaje się Resovię Rzeszów (1905 rok powstania) oraz Wisłę Kraków, Cracovię, Zagłębie Sosnowiec (wszystkie powstałe w 1906 roku).

Pierwszy klub piłkarski na terenie województwa kujawsko-pomorskiego powstał w 1911 roku we Włocławku - Kujawiak Włocławek. Niestety klub został rozwiązany w 2008 roku. W 1913 roku powstała Sparta Brodnica, która istnieje do dnia dzisiejszego. Obecnie gra w IV lidze. W 1920 roku powstała Gwiazda Bydgoszcz (obecnie wielosekcyjny klub sportowy - piłka nożna, tenis, zapasy, szermierka, szachy brydż), Polonia Bydgoszcz (obecnie klub żużlowy), Orleń Aleksandrów Kujawski (obecnie w IV lidze). Rok później zaczynają działać kluby: Gryf Toruń oraz Inowrocławski Klub Sportowy Gopłania. W 1922 roku powstają Cuiavia Inowrocław, Noteć Gębice, Drwęca Golub-Dobrzyń (obecnie klasa A), Lech Rypin (obecnie IV liga), MKS Mień Lipno (obecnie IV liga) oraz Kujawianka Strzelno. Olimpia Grudziądz oraz Naprzód Jabłonowo Pomorskie zostają powołane w 1923 roku. Dwa lata później zaczyna działać Stomil Grudziądz. Legia Chełmża zaczyna grać od 1928 roku, a Pomorzanin Toruń powstaje w 1935 roku. Miejski Klub Sportowy Unia Wąbrzeźno powstał natomiast dopiero w 1950 roku.

O historii klubów z nad Drwęcy, z Rypina oraz Lipna napiszemy w kolejnych numerach naszego tygodnika.

Opr. Szymon Wiśniewski
Fot. domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Sprzedam

Sprzedam Fiat Sedici 4x4, 1,6, przebieg 260 tys., Rok Prod. 2008, Cena 14.500. Telefon 668 771 105

Nieruchomości

Sprzedam dom piętrowy, dwa garaże, CO z podajnikiem w centrum Wąbrzeźno ul. Dolna 1 Tel. 510-905-249

Praca

Inne

FIRMA REFLEX POLSKA W WĄBRZEŹNIE ZATRUDNI SPAWACZY. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE POD NUMEREM TELEFONU 56 688 44 17 LUB OSOBIŚCIE W DZIALE KADR

Rolnictwo

Zwierzęta

Sprzedaj kurek odchowanych dostawa gratis. Tel. 503 508 148

Knury i maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 725 804 742

Sprzedam KACZKI PEKIN do uboju, waga ok. 4-7kg TANIO!!! 602635592

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuze 62
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy
w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitaro-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam
o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Szkoła przyjazna wodzie

GMINA RYPIN ▶ Uczniowie klasy V Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach, w ramach programu edukacyjnego „Aktywni Błękitni – Szkoła przyjazna Wodzie”, spotkali się nad stawem w Balinie z przedstawicielami Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie

W ramach tego przedsięwzięcia młodzież pogłębiła swoją wiedzę nt. bezpiecznego spędzania ferii letnich oraz zagrożeń wynikających z korzystania z nie-

dozwolonych kąpielisk. Podczas zajęć terenowych odbył się pokaz akcji ratunkowych w wykonaniu strażaków, ukazujący w jaki sposób pomóc tonącemu oraz jak

udzielić pierwszej pomocy i prawidłowo wezwać odpowiednie służby ratownicze.

– Uczniowie mieli możliwość wykonania ćwiczeń w udzielaniu pierwszej pomocy z użyciem fantomów. Do działań włączył się również przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Rypinie, który omówił zasady bezpieczeństwa na drogach i akwenach. Opiekunami wyjazdu były: Wioletta Goldberg – rodzic oraz Aneta Rumińska – szkolny koordynator programu – relacjonuje Beata Nejno, dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach.

(ak), fot. nadesłane

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Przedsiębiorcy zapominają o rozliczeniach

REGION ▶ Jeszcze do końca ubiegłego roku większość przedsiębiorców niezatrudniających pracowników była zwolniona z comiesięcznego składania deklaracji rozliczeniowej. Od stycznia ten obowiązek powrócił. Mimo to wielu płatników zapomina złożyć dokumenty rozliczeniowe do ZUS

Bardzo wielu przedsiębiorców nie wywiązuje się z obowiązku comiesięcznego składania dokumentów rozliczeniowych, mimo że ZUS wysyła informacje o braku dokumentów za dany miesiąc. – Właścicielom firm, którzy nie prześlą dokumentów za dany miesiąc,

ZUS utworzy automatycznie wymiar składek z urzędu, co może skutkować błędnym rozliczeniem – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Polski Ład wprowadził wiele zmian w tym również zmiany dotyczące ustalania wysokości składki zdrowotnej dla przedsiębiorców. A to wpłynęło na konieczność comiesięcznego składania dokumentów rozliczeniowych do ZUS. – Obowiązek składania dokumentów dotyczy również osób prowadzących działalność gospodarczą opłacających składki na własne ubezpieczenia lub osób z nimi współpracujących. Zwolnieni z tego obowiązku są tylko duchowni, osoby składające dokumenty za nianie oraz osoby, które podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu emerytalnemu

i rentowemu na podstawie art. 7 ustawy systemowej – wyjaśnia rzeczniczka.

Dla większości płatników zmienił się także termin przekazywania dokumentów rozliczeniowych i opłacania składek. Tylko dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych termin pozostał bez zmian, czyli do 5. dnia następnego miesiąca. Dla pozostałych płatników termin zależy od tego czy posiadają osobowość prawną, czy też nie. Na przykład dla spółek kapitałowych, spółdzielni, fundacji jest to termin do 15. dnia następnego miesiąca, a dla pozostałych płatników składek, m.in. jednoosobowych firm i innych podmiotów bez osobowości prawnej do 20. dnia następnego miesiąca.

(red), fot. ZUS

Region

Jest kasa dla małych gospodarstw

Do 14 lipca oddziały regionalne ARiMR przyjmują wnioski o wsparcie na restrukturyzację małych gospodarstw.

W trwającym naborze o uzyskanie bezzwrotnej premii finansowanej z budżetu PROW 2014-2020 rolnicy ubiegają się

już o niemal 16,5 mln zł. Wnioski o dofinansowanie można składać w oddziałach regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Moderniza-

cji Rolnictwa. Dokumenty można dostarczyć osobiście, przekazywać za pośrednictwem platformy ePUAP lub wysłać rejestrowaną

przesyłką pocztową.

– Rolnicy, którzy są zainteresowani tą formą wsparcia, powinni posiadać gospodarstwo obejmujące co najmniej 1 hektar użytków rolnych lub nieruchomości służącą do prowadzenia produkcji w zakresie działań specjalnych produkcji rolnej. Wielkość ekonomiczna takiego gospodarstwa musi być mniejsza niż 13 tys. euro. – informuje ARiMR.

Osoby, które chcą ubiegać się o premię, mogą być ubezpieczone w KRUS-ie lub w ZUS-ie. Nie ma również zakazu jednoczesnego prowadzenia działalności gospodarczej lub pracy na etacie. Istotne jest, by co najmniej 25 proc. dochodów lub przychodów osiągniętych przez zainteresowanego pochodziło z działalności rolniczej. O tę pomoc nie mogą ubiegać się beneficjenci następujących mechanizmów: „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”

objętych PROW 2007-2013, a także „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”, „Premie dla młodych rolników” w ramach PROW 2014-2020.

Kasa w ratach

Premia w wysokości 60 tys. zł wypłacana jest w dwóch ratach. 80 proc. kwoty rolnik dostaje po spełnieniu warunków określonych w decyzji o przyznaniu pomocy, a pozostałe 20 proc. po poprawnej realizacji biznesplanu. Wsparcie w całości należy przeznaczyć na działalność rolniczą lub przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie. Co najmniej 80 proc. kwoty musi być wydane na środki trwałe, m.in. na: zakup nowych maszyn rolniczych, urządzeń i wyposażenia oraz na budowę, przebudowę lub remont budynków służących produkcji rolniczej; nabycie gruntów rolnych lub stad podstawowych; zakładanie sadów albo plantacji roślin wieloletnich.

(AdWo)

OGŁOSZENIE

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Firma pod nazwą DANUTA SOCHACKA „COOL NAILS” z siedzibą w Rypinie, ul. Spokojna 75, 87-500 Rypin, realizuje projekt objęty grantem pn. „*Wzmocnienie konkurencyjności salonu kosmetycznego DANUTA SOCHACKA „COOL NAILS” poprzez zakup zestawu do mikropigmentacji, lasera do usuwania makijażu permanentnego oraz autoklawu w celu świadczenia nowych usług*” na który pozyskała środki finansowe w ramach projektu grantowego „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” pt. „Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarze objętym LSR poprzez wsparcie mikro i małych przedsiębiorstw”.

Projekt objęty grantem współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 7. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014–2020.

Całkowita wartość wydatków kwalifikowalnych: 57 032,00 zł w tym środki z Funduszu w postaci grantu w kwocie 54 180,00 zł

REGION PÓŁNOC

STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
GMIN DOBRZYŃSKICH REGION PÓŁNOC

Uczniowie z Kowalk poznają Polskę

GMINA RYPIN ► Poznaj Polskę to bardzo interesująca inicjatywa Ministerstwa Edukacji i Nauki. Szkoły mogły wnioskować o wsparcie finansowe w wysokości 80 % kosztów wycieczki szkolnej, przy jedynie 20-procentowym wkładzie własnym

W przypadku wyjazdu jednodniowego do pozyskania było 5 tys. zł, dwudniowego 10 tys., trzydniowego 15 tys. Jedyny warunek to ujęcie w harmonogramie dwóch punktów edukacyjnych ze stworzonej przez MEiN

listy w przypadku jednodniowego wypadu, przy dłuższych wyjazdach odpowiednio czterech i sześciu. I chociaż wspomniana lista na początku budziła pewne wątpliwości, bo nieco ograniczała fantazję i pomysłowość

organizatorów, potem okazała się skarbnicą miejsc często zapomnianych, zupełnie nieznanych, niedofinansowanych, ale bardzo interesujących dla dzieci i młodzieży.

W tym miejscu warto jeszcze

wspomnieć o presji czasu. Złożenie i zarejestrowanie wniosku aplikacyjnego okazały się karkołomnym zadaniem. Najpierw trzeba było w ciągu kilku dni zaplanować wycieczki i stworzyć ich budżet, i to zadanie przyjęli na siebie wychowawcy klas. Potem nadszedł wyczekiwany moment otwarcia kanału rejestracji. Na godzinę przed ukazały się wzory wniosków. Trudno opisać zamieszanie i tempo prac, ale te powstały, pojechały do organu prowadzącego i tam zostały wprowadzone do systemu ogólnopolskiego. Miejsca rozeszły się lotem błyskawicy. O godzinie 9.00 otwarto rejestrację, około południa było już po sprawie.

– Nam się udało, przy odrobinie szczęścia i dobrej organizacji. Z programu skorzystaliśmy dwukrotnie. W sesji jesiennej zorganizowaliśmy dwa wyjazdy, po jednym dla klas I-III i IV-VIII. W wiosennej cztery, po dwa dla każdej z grup wiekowych. I może nie byłoby w tym nic nadzwyczajnego gdyby nie fakt, że z każdego z nich skorzystali niemal wszyscy uprawnieni uczniowie, a wkład własny rodziców nie przekroczył 30 zł za wyjazd. I właśnie dostępność oferty, obok jej bezsprzecznych walorów edukacyjnych, uważamy za największy sukces przedsięwzięcia – mówi dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach Beata Nejno. – Kierując się słowami na-

szego patrona Jana Pawła II, że Polska potrzebuje ludzi otwartych na świat, ale kochających swój rodzinny kraj, pokazaliśmy naszym uczniom Polskę właśnie w sześciu różnych, atrakcyjnych odsłonach.

Oto lista punktów edukacyjnych młodzieży z Kowalk: Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy i Żywe Muzeum Piernika w Toruniu, Westerplatte i Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Centrum Nauki Kopernik w Warszawie i Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie, Centrum Popularyzacji Kosmosu – Planetarium Toruń i Wioska Chlebowa w Janej Górze, Muzeum Pałacu Jana III Sobieskiego w Wilanowie i Muzeum Motoryzacji i Techniki w Otrębusach oraz Muzeum Zamkowe w Malborku i Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich. Dużo przejechanych kilometrów, dużo niezapomnianych wrażeń.

– Czekamy teraz, czy i kiedy będzie kolejna edycja programu Poznaj Polskę. I na nią, mówiąc kolokwialnie, ostrzymy sobie zęby. A jeśli Ministerstwo Edukacji będzie obmyślać kolejne przedsięwzięcia, podpowiadamy, że chętnie odwiedzimy teatry, filharmonie i opery. Może to jest jakiś pomysł? – podpowiada dyrektorka szkoły w Kowalkach.

(red),
fot. nadesłane

Rypińskie Towarzystwo
Budownictwa Społecznego
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
87 - 500 Rypin
ul. Elżby Orzeszkowej 9
tel. (0) 54 280 26 41, 280 28 24
NIP 892-13-38-399 REGON 910941942

Rypin, dnia 11 maja 2022 roku.

OGŁOSZENIE

Rypińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Rypinie oferuje do sprzedaży działkę budowlaną o powierzchni **0,3000 ha** oznaczoną nr ewid.: **82/11**, położoną w ścisłej zabudowie miejscowości **WĄPIELSK**, gmina Wąpielsk, powiat rypiński.

Zainteresowanych prosimy o składanie ofert wyłącznie w formie pisemnej kierowanych drogą korespondencyjną w nieprzekraczalnym terminie do dnia: **30 czerwca 2022 roku**

Uwaga! Zaproponowana w ofercie cena traktowana będzie jako wartość brutto, zatem winna uwzględniać podatek VAT.

Oferty należy składać w sekretariacie Spółki lub przysyłać tradycyjną pocztą na adres Rypińskiego TBS Spółka z o.o.: **ul. E. Orzeszkowej 9, 87-500 Rypin** w zamkniętych kopertach z dopiskiem: „*Oferta nabycia nieruchomości w Wąpielsku.*”

Zarząd Rypińskiego TBS Spółka z o.o.

Uwaga! Ogłoszenie umieszczone na stronie **rtbsrypin.pl** zawiera w załączeniu mapkę ze szkicem lokalizacyjnym działki oraz kartę z opisem podstawowym nieruchomości.

OGŁOSZENIE

Lech zagrał z „Lechią Gdańsk”

PIŁKA NOŻNA ▶ Nie lada gratkę przygotowali dla mieszkańców Rypina i okolic działacze Lecha, którzy na stulecie klubu postanowili zorganizować mecz sparingowy z ekstraklasową Lechią Gdańsk. Wszystko byłoby pięknie, gdyby nie fakt... że gdańszczanie przyjechali do Rypina rezerwowym składem

Lech Rypin zremisował w meczu zorganizowanym w ramach obchodów 100-lecia klubu z Lechią Gdańsk. Sponsorem tego spotkania była Energa. Początkowo miał przyjechać pierwszy zespół Lechii, jednak stało się inaczej. Ekipa z Gdańska zagrała rezerwowym składem. – Szkoda, bo na pewno licznie zgromadzona publiczność i kibice spodziewali się zobaczyć piłkarzy grających w Ekstraklasie. Pierwszy zespół Lechii przygotowuje się w tym momencie na obozie do nowego sezonu – wyjaśniają na stronie internetowej Lecha działacze rypińskiego klubu.

Przed meczem zarząd, zawodnicy i kibice uroczyście podziękowali Piotrowi Buchalskiemu za wieloletnie reprezentowanie Lecha na boiskach IV, III i II ligi. Piotr odnosił z klubem sukcesy i zakończył już karierę. Teraz jest trenerem A-klasowego Grotu Ko-

walki. – Jeszcze raz wielkie dzięki i życzymy wszystkiego dobrego – podsumowują władze Lecha.

Jeśli chodzi o mecz, to obydwa zespoły miały swoje sytuacje, które powinny zamienić na gole. Było sporo niewykorzystanych akcji. Gospodarze objęli prowa-

dzenie w 25. minucie po trafieniu Martina Trędewicza, w 57. minucie Lechia wyrównała. Po meczu strzelano też po trzy rzuty karne, w których lepsza była Lechia 1:2. W przerwie zorganizowano również konkurs rzutów karnych, w których można było wygrać ga-

dżety klubowe.

– Klub dziękuje wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania tego wydarzenia. Przed nami kolejne i tak już w sobotę 25 czerwca odbędzie się mecz byłych zawodników Lecha Rypin, a dzień później zaplanowany jest piknik

dla wszystkich sympatyków, kibiców i mieszkańców w ramach Dni Rypina. Już dziś zapraszamy do uczestnictwa w tych wydarzeniach – zachęcają działacze rypińskiego klubu.

Lech Rypin – Lechia Gdańsk 1:1 (1:0)

Gol dla Lecha: Martyn Trędewicz 25'

W meczu zagraли: Ł. Wiśniewski, P. Wiśniewski – Orędownski, Dąbrowski, Rybka, Baranowski, Sternicki, Moszczyński, M. Trędewicz, R. Lewandowski, P. Lewandowski, Rożnowski, Banasiak, B. Krajewski, Śmigrodzki, Gołata, Małkowski, Rozpierski, Łapkiewicz, J. Krajewski.

Sędziowała Karolina Bojar-Stefańska jako główna, asystenci na liniach: Łukasz Zasada i Mateusz Tybińkowski. Na meczu obecny był również sędzia międzynarodowy Daniel Stefański.

Tekst i fot. (AdWo)

